

Det kgl. Opfostringshus.

Skoleaaret 1915—1916.

Ved

H. Lützhøft

Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

Efterretninger

om

Det kongelige Opfostringshus

for

Skoleaaret 1. April 1915 til 8. April 1916

ved

Holten Lützhöft,

(Stiftelsens Forstander).

København.

f. h. Gamborgs Bogtrykkeri (Thor Møller).

1916.

Almindelige Meddelelser.

Det kgl. Opfostringshus er stiftet af *Kong Frederik V* efter Tilskyndelse af dennes Minister Johan Hartvig Ernst Bernstorff. Den 29. Juni 1753 blev Stiftelsens Fundats underskrevet af Kongen, og denne Dag betragtes derfor som det kgl. Opfostringshuses Stiftelsesdag. Ifølge Vedtægt af 30. December 1857 er Styrelsen af Stiftelsen betroet til Københavns Magistrat og henlagt under dennes 1ste Afdeling.

Efter Forordningen af 1ste Juli 1799 er Opfostringshuset bestemt til at være en *Belønningsskole* for trængende Forældres velbegavede og flittige Børn. Det er altsaa ikke nogen Fattiganstalt og endnu mindre et Korrektionshus, men et Hjem for flinke og artige Børn i 10—14 Aars Alderen, og der gives dem her en omhyggelig Opdragelse og en noget videregaaende Undervisning end den, som Folkeskolen i Almindelighed kan give. Ifølge Vedtægt af 30. Decbr. 1857 kræves det af dem, der indlægger Dreng her, at de skal overdrage Forældremyndigheden til Stiftelsens Forstander, og Eleverne staaer under Stiftelsens Værgemaal til det fyldte 18. Aar, eller til deres Lærlingekontrakt er udløbet.

Da Elevernes Ophold paa Stiftelsen er indskrænket til 4 Aar, ønsker man dog ikke, at det Baand, som knytter dem til deres Familie, skal brydes, og Børnene faar derfor Lov til paa Søndage og Fridage at aflægge Besøg i deres tidligere Hjem eller hos Slægt og Venner, for saa vidt som det tør antages, at man her støtter den Opdragergerning, som øves paa Opfostringshuset. — Skulde en Dreng udeblive fra det Hjem, hvor han plejer at komme paa Fridagene, udbeder vi os Meddelelse derom, og ligesaa vil det ogsaa som Regel herfra blive meddelt Hjemmet, hvis en Dreng af en eller anden Grund ikke faar Udgangstilladelse.

Til daglig faar Børnene derimod ikke Lov til at besøge Slægt og Venner, og skønt vi, hvor Anledning gives, er rede til at forhandle med Elevernes paarørende om, hvad der kan have Betydning for Forstaaelsen og Opdragelsen af den enkelte, og sætter Pris paa, at de stadig føler sig som medansvarlige for Børnene, anser vi det dog ikke for heldigt, at der aflægges disse Besøg herude. Lokalteterne er ikke indrettet med saadanne Besøg for Øje, Eleverne er som Regel beskæftigede, og det er bedst for dem, at de lever sig nøje sammen med deres Kammerater og stiller sig i saa nært Forhold til deres Opdragere som muligt, for at Opfostringshuset kan blive dem et virkeligt Hjem.

Et smukt Vidnesbyrd om, i hvor høj Grad mange af de tidligere Elever føler sig knyttet til det kgl. Opfostringshus som til et fælles Barndomshjem, er den bestaaende *Opfostringshusforening*, der blev stiftet den 18. Marts 1872 og nu tæller over 300 Medlemmer. Denne Forening har ikke blot selskabelige Formaal, men yder ogsaa i mange Tilfælde gamle »Fosterbrødre« en værdifuld Støtte. Ogsaa vore nuværende Elever herude har Foreningen paa forskellige Maader vist Interesse. De ældre iblandt dem er f. Eks. blevet indbudt til Foreningens Julefest, og paa Foreningens Stiftelsesdag blev i Aar alle Børnene trakteret med Chokolade og ekstra Aftensmad.

Ifølge Fundatsens § 8 var det oprindelig Meningen, at Eleverne, naar de udgaar fra Stiftelsen, skulde anbringes ved industriel Virksomhed, Handel eller Søfart, og en stor Del af vore Elever gaar ogsaa stadig over i saadanne praktiske Erhverv. Men naturligvis tages der altid det størst mulige Hensyn til den enkeltes Anlæg og Tilbøjeligheder ligesom til de paarørendes Ønsker, og i Tilfælde, hvor disse kan yde den fornødne Støtte, har flinke Elever ofte faaet Lov til at læse videre til en eller anden Eksamen. Opfostringshuset kan imidlertid ikke yde de udgaaede Elever nogen synderlig pekuniær Støtte i Læreaarene. I tidligere Tider, da Lærlingen plejede at faa Logi, Klæder og fuld Forplejning hos Mesteren, gjordes dette heller ikke nødig; men nu til Dags er der kun faa ansætte Mestre, som vil gaa ind paa en saadan Anbringelsesmaade, og skønt Opfostringshuseleverne har et godt Ord paa sig og af mange foretrakkes for andre Lærlinge, volder det derfor en Del Besvær at faa dem anbragt paa passende Maade.

I Aarets Løb afholdes under almindelige Forhold forskellige Fester. Kongens Fødselsdag, Stiftelsesdagen og Julefesten fejres saaledes ved et Festmaal; som Afslutning paa Danseundervisningen afholdes Bal, og om Sommeren

gøres der en Skovtur. — Paa Stiftelsesdagen uddeles Præmier til flinke Elever; Præmierne bestaar dels i Penge, dels i Bøger og udredes af de til Undervisningens Fremme og Elevernes Opmuntring stiftede Legater, som nu ejer ca. 10,000 Kroner.

Fortegnelse

over Personer, der i Overensstemmelse med den 2den Post i Fundatsen af 29. Juni 1753 har betalt 300 Rdl. eller mere og derved erhvervet sig og Descendenter Rettigheder til at indlægge en eller flere Dreng, forsaaavidt man endnu benytter denne Rettighed, der iflg. Ministeriets Skr. af ¹⁵/₄ 1869, jvfr. kgl. Res. 6. s. Maaned, ikke mere kan erhverves.

Pladsen Nr. 4. Afgangne *Cancelliraad og Lotteriinspektør Jonas Collin* betalte 300 Rdlr., som er beregnet til Indtægt for Aaret 1756. For Tiden belægges Nr. af *Fru Helga Collin*.

Nr. 6. Afgangne *Etatsraad og Borgmester Frederik Holmsted* har betalt 300 Rdlr., som er beregnet til Indtægt for 1756, For Tiden belægges Nr. af *Direktør C. C. Caroc*.

Nr. 76 og Nr. 92. Afgangne *Pastor Henning Arnisæus Irgens*, Sognepræst til Skibssted og Lyngby i Viborg Stift, skænkede i Aaret 1762 til Stiftelsen 1500 Rdlr., der i samme Aars Regnskab er beregnet til Indtægt. Direktionen tilstod ham derfor Rettighed til at belægge de to anførte Nr. Vel gjorde han selv ingen Brug deraf, men efter hans Død forlangte hans Arvinger 2 Dreng indlagt. For Tiden belægges Nr. af en Descendent af Irgens, *Forpagter C. E. Münster*.

Nr. 126. Afgangne *Justitsraad Christian Lintrup* har betalt 500 Rdlr., der er beregnet til Indtægt for 1754—1758 incl. Pladsen belægges nu af *Kammerherre Hegermann-Lindencrone*.

Nr. 212. Afgangne *Adam Gottlob. Greve af Moltke*, skænkede i Aaret 1754 300 Rdlr. Nr. belægges for Tiden af *Lensgreve F. Moltke*, Bregentved.

Nr. 230. Afgangne *Etatsraad og Borgmester Abraham Falk* har betalt 300 Rdlr., som er ført til Indtægt i Regnskabet for 1791. Nr. belægges nu af *Familien Meincke*.

Aarsmeddelelser.

Den skriftlige Eksamen afholdtes i Fjor Mandag den 8. Marts, den mundtlige Eksamen Fredag den 26., Lørdag den 27. og Mandag den 29. Marts. Af Stiftelsens 83 Elever blev om Foraaret 18 konfirmeret og ved Efteraarskonfirmationen udgik 3 Dreng.

De udgaaede 21 Dreng valgte følgende Veje:

2 læser videre.	1 Elektriker.
2 paa Kontor.	1 Mejerist.
9 ved Handelen.	1 Typograf.
1 Smedelære.	4 Landbrug.

Til de ledige Pladser meldte sig ialt 53 Ansøgere, og efter afholdt Prøve optoges af disse de 24. De to Pladser Nr. 78 og 212 er belagt ad privat Vej, de øvrige af Magistraten, og blandt disse er to Elever optaget paa ekstraordinær Maade mod Betaling. Af Stiftelsens nuværende 86 Elever er de 51 fra København, de 24 fra andre Byer og de 11 fra Landet. 7 af disse er forældreløse eller dermed ligestillede, 50 er faderløse (eller ligestillede) 13 moderløse (eller ligestillede), og 16 er fra Hjem, hvor begge Forældre lever sammen. Siden Opfostringshuset begyndte sin Virksomhed den 1. Oktbr. 1755 har der været optaget ialt 4563 Dreng og 4477 er udgaaet.

11 Pladser benævnes Legatpladser, og disse er:

4 Thorupske, Nr. 8, 26, 84 og 93, tildelte Walther Duwald og Janus Jonsson af 1. Kl., Svend Hansen og Knud Knudsen af 3. Kl., Nr. 8 og 26 til 1. Maj 1916, Nr. 84 og 93 til 1918.

Grosserer Vilhelm Sass's Nr. 47 tildelt Leif Maigaard af 4. Kl.

Grosserer og Farver B. Goldschmidt og Hustru Ane Helene f. Petersens Plads Nr. 1: Kjeld Koch af 1. Kl. til 1916.

Handelsfuldmægtig Alfred Hansens Plads Nr. 14: Louis Jacobsen af 1. Kl. til 1916.

Den Raben-Levetzauske Plads Nr. 16: Leo Overgaard af 2. Kl. til 1917.

Justitsraad W. Thorups og Hustrus Plads Nr. 5: Kr. Weide af Kl. 1. til 1916.

Pladsen Nr. 10 »til Minde om 9. September 1903« er stiftet af afdøde Grosserer Johan Sardin Hansen, der 9. September 1903 skænkede Opfostringshuset 10,000 Kr. og ved sin Død andre 10,000 Kr. Den er bortgivet til Poul Bruun af 4. Kl. til 1919.

»Opfostringshusets Jubilæumslegat, stiftet af forhenv.

Elever 18. Marts 1912«: Nr. 80, er bortgivet til Poul Sundstrup af 1. Kl. til 1916. Se forøvrigt Beretningen for 1912—13 Pag. 17—18.

I Aarets Løb har Stiftelsen modtaget kærkomne Gaver fra: »Udvalget til Folkeoplysningens Fremme«, og som tidligere omtalt, fra Opfostringshusforeningen. Ved Juletid modtog vi en Boggave fra en tidligere Elev Hr. Grosserer *Aa. Kunst*, og i Februar tilstillede Stiftelsens tidligere Gymnastiklærer, Hr. Krigsassessor *C. Thorstensen* os en særdeles smuk Samling Bøger paa ca. 40 Bind. Fra *Aux petits fours* er der ligesom i Fjor flere Gange sendt Kager til Drengene.

Vi har ogsaa Grund til at være Magistraten, specielt Borgmesteren for 1ste Afd., Hr. Etatsraad *Dybdal*, taknemmelig, fordi der ad ekstraordinær Vej er skaffet Stiftelsen Midler til at faa afhjulpet forskellige Savn. Paa denne Maade er det blevet muligt for os at faa indlagt elektrisk Lys og WC i Bygningen, at faa dennes Tagværk underkastet en større Reparation og at faa anskaffet nogle lette Sommerdragter til Eleverne, og vi har paa Solrød Strand ved Køge Bugt faaet rejst en Træbygning til Feriekoloni for 32 af Stiftelsens Elever, som ikke paa anden Maade kan komme paa Landet i Sommerferien.

Det forløbne Aar har med Hensyn til Lærlingeforhold været roligt, og Elevernes Opførsel har ligesom deres Sundhedstilstand været tilfredsstillende; dog maatte i Løbet af Elfteraaret 6 Dreng indlægges paa Blegdamshospitalet paa Grund af Scarlatina. Alle Tilfælde var dog meget lette og blev godt overstaet.

Vore Elevers Maal og Vægt.

En Kostskoles Elever, hvis daglige Liv er regelmæssigt og ens, giver et godt Materiale til lagttagelse af den normale Stigen og Dalen i Børns Maal og Vægt. Børn, som bor i deres Hjem, lever under saa forskellige Forhold, at de ikke med saa godt Udbytte kan maales og vejes, idet Tilfældigheder gør sig for stærkt gældende i Tallene. Det har vist sig hos os, at Vækst- og Vægtkurven paavirkes mærkeligt, blot en Dreng har gaaet eller staaet op en Formiddag i Stedet for som ellers at sidde paa Skolebænken, ligesom Vægten forandres, naar et Maaltid er indtaget paa en anden Tid end den sædvanlige. De af vore Dreng, som trækker Lotteriet og derfor ikke sidder ned den første Halvdel af Dagen, nytter det ikke at maale den

Dag, da de i Stedet for at være vokset siden sidste Maa-ling ofte er gaaet ned (fra 1 til 6 mm), er blevet staaende eller i hvert Fald vokset uforholdsmæssig lidt, og de har tabt i Vægt.

I en lang Aarrække er Opfostringshusets Dreng blevet maalt og vejlet en Gang om Maanedene undtagen i Sommerferien. Paa Grundlag af de sidste fem Aars Resultater har vi beregnet, hvad en Dreng gennemsnitlig maaler og vejer i de fire forskellige Aldre, vore Elever har, fra 10 til 14 Aar, hvilket maaske kan give en nogenlunde rigtig Norm for, hvad en Dreng skal holde i Højde og Vægt. Naturligvis vil en særlig stor eller særlig lille Drengs Fraværelse paa Maalingsdagen forrykke Tallet lidt, saa at en absolut Nøjagtighed ikke er naaet, og de menneskelige Forholds almindelige Ufuldkommenhed gør sig ogsaa paa anden Maade gældende her, f. Eks. ved uregelmæssig Til- og Afgang, som straks kan mærkes i Tallenes Svingning. Det er os heller ikke muligt at opstille saa gode Beregninger over yngste Klasse, da vi i de senere Aar kun har haft dem 7 - 8 Maaneder. De uregelmæssige Forholds Indgriben viser sig ogsaa i, at næstældste og ikke ældste Klasse har den største Tilvækst, idet de mest udviklede af de ældste Dreng ofte udgaar efter et halvt Aars Ophold i Klassen og derved trykker Tallet ned.

Vi fremsætter vore Iagttagelser i nedenstaaende Tabel, idet det bemærkes, at Tallene for yngste Klasse kun omfatter et halvt Aar.

Alder	Vægt i kg	Aarlig Til- vækst	Højde i mm	Aarlig Tilvækst
10-11Aar	32,62	2,72	1367	10 (1/2 Aar)
11-12 -	35,14	2,52	1414	47
12-13 -	38,75	3,61	1473	59
13-14 -	42,48	3,73	1523	50

Den af Camerer opstillede Tabel vedføjtes til Sammen-
ligning:

Alder	Vægt i kg	Aarlig Til- vækst	Højde i mm	Aarlig Tilvækst
10 Aar	30	2,5	1300	50
11 —	32,5	2,5	1350	50
12 —	35	2,5	1400	50
13 —	37,5	2,5	1450	50
14 —	41	3,5	1510	60

Det ses, at vore Tal er lidt højere end Camerers Normaltal. Fremtidige Maalinger vil vise, om dette gode Resultat er konstant.

Den, der stadig beskæftiger sig med Børns Maal og Vægt, vil lægge Mærke til en regelmæssig Stigen og Dalen efter Aarstiden. De tager mest til i Vægt Efteraar og Foraar. Rækkefølgen ser saaledes ud: Oktober, Marts, September, November, Februar, Maj, August, Juni, Januar, December og April. Naar April staar lavest, maa det ligge i, at ældste Klasse forlader Skolen ved Udgangen af Marts, saa at vi i April kun maaler de tre blivende Klasser, og deres Tilvækst er mindre end de stores, saa at Gennemsnittallet formindskes.

Hvad Højden angaar, staar August øverst, derefter Februar, September, Juni, December, Maj, Oktober, Januar, April, November og Marts. April og November, som er ens, staar kun 0,01 over Marts, saa at April ogsaa her har et lavt Tal. Naar Marts viser saa ringe Højde, ses det, at store Drengene meget forøger deres Vægt, men ikke deres Højde i denne Maaned, hvorimod de vokser stærkt i Juli til August, altsaa i Sommerferien.

Ved vore fremtidige Opgørelser vil vi ikke medregne de Elever, som forlader Stiftelsen til uregelmæssig Tid, for at Tilfældigheder ikke skal kunne paavirke Tallene.

Lærerpersonalet.

1. Stiftelsens Forstander, Cand. theol. *Holten Lützhöft*, ansat d. $\frac{1}{11}$ 1914 (ved Kommuneskolen $\frac{16}{8}$ 95) underviser i Religion 1. Kl., Dansk 2. Kl., Historie 1. og 4. Kl., Tysk 1.—4. Kl. Ialt 24 Timer ugentlig.
2. Stiftelsens Overlærer, Cand. theol. *Jens Marton*, ansat d. $\frac{1}{5}$ 93, underviser i Dansk 1. og 4. Kl., Engelsk 1.—2. Kl., Fysik 1.—2. Kl., Geometri 1.—2. Kl., Geografi 4. Kl., Tegning 1.—4. Kl. Ialt 36 Timer.
3. 2den inspektionshavende Lærer, Cand. theol. *K. L. Larsen*, ansat d. $\frac{1}{4}$ 1910 som 3die inspektionshavende Lærer, ansat d. $\frac{1}{11}$ 1914 som 2den inspektionshavende Lærer, underviser i Religion 2.—4. Kl., Regning 1., 2. og 4. Kl., Historie 2. Kl., Naturhistorie 1.—3. Kl., Aritmetik 1.—2. Kl., Skrivning 1., 2. og 4. Kl. Ialt 36 Timer.
4. 3die inspektionshavende Lærer *A. Hauch Carlsen*, ansat d. $\frac{1}{11}$ 1914, underviser i Dansk 3. Kl., Geografi 1.—3.

- Kl., Historie 3. Kl., Naturhistorie 4. Kl., Regning 3. Kl., Skrivning 3. Kl., Sløjd 2.—4. Kl. Ialt 36 Timer.
5. Sanglærer *H. I. Larsen*, ansat d. $\frac{1}{9}$ 1900, underviser i Sang, 4 Timer.
 6. Gymnastiklærer, Løjtnant *E. Melander*, ansat d. $\frac{1}{11}$ 1915, underviser i Gymnastik, Dans og Svømning, 8 Timer.
 7. Fru *B. Fausbøll*, ansat d. $\frac{1}{1}$ 1905, underviser i Haandgerning, 4 Timer.
 Oldfrue og Økonoma er Frk. *D. Hartwich*, ansat d. $\frac{1}{1}$ 1892, Stiftelsens Præst er Pastor *Hviid Nielsen*, R. af D., dens Læge er Dr. *Gram-Hanssen*. Lærer ved Musikskolen er Cellist *A. Hildingsen*, der underviser i Violinspil, 4 Timer.
-

Magistraten har efter Forstanderens Indstilling resolveret, at 1ste inspektionshavende Lærer ved »Det kgl. Opfostringshus« for Fremtiden benævnes *Overlærer*.

Hr. Krigsassessor *C. Thorstensen*, som siden d. $\frac{1}{5}$ 1885 har været ansat som Gymnastiklærer ved det kgl. Opfostringshus, modtog efter derom indgiven Ansøgning sin Afsked til den 30. September d. A., og i Betragtning af hans lange fortjenstfulde Virksomhed blev der ekstraordinært bevilget ham Pension. Fra 1ste Oktober ansattes Hr. Sergent *E. Melander*, tidligere Elev her paa Opfostringshuset, som Stiftelsens Gymnastiklærer. Da han i December Maaned forfremmedes til Løjtnant, blev han udkommanderet til midlertidig Tjeneste i Ringsted. I den første Tid underviste Hr. Sergent *Sørensen* i hans Sted, og nu er Timerne overdraget Hr. Gymnastiklærer *E. Andersen* som Vikariat.

Den 24. April 1915 døde Opfostringshusets tidligere Forstander, Prof. *Otto Jensen*, og den 30. April blev han under meget stor Deltagelse begravet fra Frederiksberg Kirke. Opfostringshusforeningen agter at rejse en Mindesten paa hans Grav paa Vestre Kirkegaard.

Skolens Arbejde i det forløbne Aar.

Undervisningen har omfattet følgende Fag, og de ugentlige Undervisningstimer har været fordelt saaledes paa hvert Fag:

	Ældste Kl.			Yngste Kl.
	1. Kl.	2. Kl.	3. Kl.	4. Kl.
Religion	2	2	3	3
Dansk	6	6	6	8
Historie	2	2	3	3
Geografi	2	2	2	2
Tysk	3	3	2	3
Naturhistorie	2	2	2	2
Naturlære	2	2	»	»
Geometri	2	2	»	»
Aritmetik	2	2	»	»
Regning	4	4	6	4
Skrivning	2	2	4	3
Tegning	2	2	2	2
Engelsk	2	2	»	»
Sang	2	2	2	2
Haandgøring	1	1	1	1
Sløjd	»	2	2	2
Gymnastik	4	4	4	4
Ialt	40	42	39	39

Skoletiden er hver Formiddag Kl. 8—2, der læses Lektier Kl. $3\frac{1}{2}$ — $4\frac{3}{4}$, og fire Dage om Ugen er der Gymnastik om Efterm. Kl. 5—6 og 6—7. Enkelte Sløjdtimer har ogsaa maattet henlægges til om Eftermiddagen.

Musikskolen.

En Særstilling indtager Opfostringshusets Musikundervisning; den meddeles kun til de Elever, som har Anlæg for Musik, og som frivillig melder sig som Deltager, og Udgifterne afholdes hovedsagelig af Overskudet fra den aarlige Koncert i Forbindelse med Bidrag fra Eleverne selv. Der undervises i Violin 15 Elever, i Violoncel 4 og i Kontrabas 2, altsaa ialt 21 Elever. Overledelsen af Musikskolen varetages af Skolens Sanglærer, Hr. *H. J. Larsen*. Størsteparten af Undervisningen besørges af Hr. *Axel Hildingsen* i 4 ugentlige Timer. Af de udgaaede Elever modtager 4 stadig Undervisning. Om Søndagen har 16 af de tidligere og nuværende Elever deltaget i Sammenspil $1\frac{1}{2}$ Time.

Den 12. Marts afholdt Musikskolen sin *Koncert* i Odd Fellowpalæets mindre Sal med velvillig Assistance af Fru *Karen Falck* (Violin), Fru *Karen Vedel* (Klaver), Fru *Hedvig Lützhöft* (Violoncel), Frk. *Kristiane Marke*, Kgl. Skuespiller

Hr. *Nic. Neiiendam*, Koncertsanger Hr. *Anders Brems*, Hr. Kapelmester *Georg Prehn* samt tidligere og nuværende Elever af det kgl. Opfostringshus. Elevorkestret spillede under Anførsel af Hr. *Axel Hildingsen* nogle Stykker, der vakte fortjent Bifald, og til Slutning sang alle de nuværende Elever under Hr. *H. J. Larsens* Ledelse nogle flerstemmige Sange, der klang fortræffeligt. Naar Koncerten havde formaaet at trække næsten fuldt Hus, skyldtes det dog i væsentlig Grad de ovennævnte udmærkede Kunstnere, og det skyldes altsaa deres Interesse og Velvilje, at vi atter i Aar har faaet et Overskud, som er tilstrækkeligt til, at Musikskolen kan fortsætte sin Virksomhed. Vi bringe dem derfor vor hjertelige Tak.

Ny foreløbig Læseplan for det kgl. Opfostringshus.

Siden Undervisningsplanen for det kgl. Opfostringshuses Skole blev udarbejdet i 1877, har den vel været underkastet Ændringer paa adskillige Punkter, men ikke nogen samlet Omarbejdelse. En saadan er nu blevet foretaget, og Fordringerne ved Optagelsesprøven er samtidig blevet afpasset efter den for Københavns Kommuneskoler gældende Læseplan.

Medens »1ste Klasse« hidtil har været Benævnelsen for Skolens øverste Klasse, vil den *ynge* Klasse for Fremtiden, ligesom i det store Flertal af Landets øvrige Skoler, komme til at hedde *1ste Klasse*, og *ældste* Klasse bliver altsaa *4de Klasse*.

Optagelsesbestemmelser.

Paa Det kgl. Opfostringshus kan Drengene, — udenbys saavel som indenbys, — blive optaget, naar de har dansk *Indfødsret* og er fyldt *10 Aar*, men endnu ikke *11*, den *1ste Maj* i det Aar, hvori de ønskes optaget. Ansøgningen maa indgives inden *1ste Marts*, og den maa indeholde fyldige Oplysninger om Drengens Forældre og de Forhold, hvorunder han hidtil har levet. Med Ansøgningen skal følge:

1. Drengens Døbe- og Koppeattest.

2. Attest fra en autoriseret Læge for, at Drengen er uden Legemsfejl og fuldkommen sund og frisk.
3. Vidnesbyrd fra Skolen for god Opførsel, Flid og gode Evner, samt om hans Forudsætninger for at kunne følge med ved den noget videregaaende Undervisning, Opfostringshuset byder *).

For at blive optaget maa Drengen tillige bestaa en *Prøve*, som afholdes om Foraaret. Hvad Skolekundskaber angaar stilles følgende Fordringer:

I *Religion*: Drengen maa kunne fortælle om nogle af Israels Konger og Profeter og nogle af Jesu Undergerninger og Lignelser. Endvidere maa han kunne de 10 Bud, de 3 Trosartikler og Fadervor.

I *Dansk*: Han maa kunne læse tydeligt og sikkert latinsk Tryk og kunne gengive Indholdet af et efter hans Fatteevne afpasset Stykke. Han skal kende Navneord, Udsagnsord, Tillægsord og personlige Stedord og kunne finde Grundled og Omsagn i en Sætning. Endelig skal han kunne skrive et let Stykke Diktat uden grove Fejl.

I *Regning*: Han maa med Færdighed paa Tavle kunne regne de fire Regningsarter med ubenævnte Tal (Multiplikation og Division med 2-cifret Multiplikator og Divisor). Han maa kunne foretage lette Udregninger med Benævnelser som Krone, Øre, Kilometer og Centimeter, Kilogram og Gram, være sikker i den lille Tabel og øvet i Hovedregning.

I *Skrivning* fordres en ordentlig og taalelig god Sammen-skrift med latinske Bogstaver.

Disse Fordringer vil kunne fyldestgøres af flinke Elever, der har gennemgaaet Kommuneskolernes 3die Normal-klasse.

Læseplan.

Religion.

Maalet er at udvikle Elevernes religiøse Sans og give dem det fornødne Kendskab til Kristendommen efter den evgl. lutherske Kirkes Lære. Bibelhistorien er Hovedgrundlaget for Undervisningen.

1ste Klasse (3 Timer): Fra Skabelsen til Dommerne og fra Jesu Fødsel til hans Lidelse og Død (Brodthagens og

*) Skema til Ansøgningen udleveres paa Stiftelsens Kontor (Kl. 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$) og hos dennes Portner.

Jørgensens »Børnenes Bibelhistorie«). Efter Balslevs Lærebog gennemgaaes de 10 Bud og de 3 Trosartikler, saaledes at Budene og Trosartiklerne med Luthers Forklaringer og enkelte udvalgte Skriftsteder læres udenad. Ca. 10 Salmer gennemgaaes og læres. Her som i de følgende Klasser anvendes den sidste Time før hver af de store Højtider til Oplæsning og Gennemgang af Højtidsevangeliet.

2den Klasse (3 Timer): Det gamle Testamente fra Dommerne og til Døberen Johannes. Nogle af Jesu Lignelser gennemgaaes, og der læses fra Jesu Opstandelse til Apostlen Johannes Død. — Efter Balslevs Lærebog gennemgaaes 3die, 4de og 5te Hovedstykke, saaledes at nogle af Luthers Forklaringer og enkelte Skriftsteder læres udenad. De 10 tidligere lærte Salmer repeteres, og 10 ny gennemgaaes og læres.

3die Klasse (2 Timer): Udvalgte Fortællinger af det gamle Testamente og hele det ny Testamente gennemgaaes og læses, ligesaa de 5 Hovedstykker af Lærebogen, saaledes at kun de tidligere lærte Forklaringer og Skriftsteder kræves lært. Søndagens Evangelium læses op i den sidste Time før Søndag, og Eleverne faar Underretning om Kirkeaaets Inddeling og Gudstjenestens Ordning. Nogle Salmer læres.

4de Klasse (2 Timer): Eleverne lærer Bibelen og dens Bøgers Rækkefølge at kende. Der læses enkelte Kapitler af Evangelierne, og hele Apostlenes Gerninger gennemgaaes og forklares. En kort Oversigt over Kirkens Historie læres. Enkelte Salmer repeteres, og nogle ny gennemgaaes og læres.

Dansk.

Maalet er at udvikle Elevernes Sprogsans og Interesse for Modersmaalet og lære dem at tale, læse og skrive deres Modersmaal forstaaeligt og korrekt med Færdighed og Sikkerhed. Undervisningsmetoden bringes i Overensstemmelse med de i Læseplanen for Københavns Kommuneskole fremsatte almindelige Bemærkninger.

1ste Klasse (7 Timer): Eleverne øves i at læse langsomt, tydeligt og med den dannede Tales Udtale og Betonning, og gennem Samtaler sikrer man sig, at det læste er forstaaet, samtidig med at Elevernes Evne til at udtrykke sig klart og korrekt udvikles. Nogle Digte læres udenad, efter at Eleverne først har lært at læse dem smukt op i Læsebogen. Af Fædrelandssange læres: »Der er et yndigt Land«, »Der er et Land«, »Jylland mellem tvende Have« og »Den Gang jeg drog afsted«. — Gennem Analyseøvelser lærer Eleverne samtlige Ordklasser og Ordenes Bøjning; de øves i at finde Grundled, Omsagn, Genstandsled, Støtteord og Forholdsordsled i en Sætning og at skelne mellem Hoved-

og Bisætning. En Del af denne Undervisning gives i Forbindelse med Undervisningen i dansk Stil, hvortil der anvendes 4 Timer egentlig. Det kræves, at Stilene, ligesom de andre skriftlige Arbejder, behandles med stor Omhu og Orden, og at Børnene skriver i de Stillinger og med den Skrift, som de lærer i Skrivetimerne. De vigtigste Regler for Anbringelse af Punktum, Komma, Kolon og Anførselstegn læres og indøves. Stilen består i Besvarelser af en sammenhængende Række Spørgsmaal, saaledes at Børnene lærer at forme Sætningerne paa egen Haand, i Gengivelser, og i omhyggelig forberedte Diktater, Læreren bruger det dannede Talesprogs Udtale, naar han dikterer. Smiths og Langes Stiløvelse for femte Skoleaar (III Hæfte) kan benyttes.

2den Klasse (7 Timer). Læseøvelserne fortsættes i det givne Spor, Børnene øves i at gengive Hovedindholdet af det læste med deres egne Ord. Nogle Digte indøves, saaledes at Eleverne kan læse dem op med rigtig Betoning og Forstaaelse, hvorefter de læres udenad. Af Fædrelands-sange læres: »Kong Kristian«, »Vift stolt«, »Vort Modersmaal«, »I Danmark er jeg født« og »I alle de Riger«.

Gennem fortsat Øvelse i Analyse fæstnes det tidligere gennemgaaede grammatiske Stof, Eleverne øves i Orddannelse ved Afledning og Sammensætning og i at skelne mellem indvirkende og uindvirkende Udsagnsord (ligge, lægge o. s. v.). De lærer de forskellige Slags Bisætninger at kende og at skelne mellem dem under Henblik til deres Mening. Hovedvægten lægges paa det, der har størst Betydning for Stilskrivningen. 4 Timer om Ugen anvendes til Stile (mest Diktater og Gengivelser).

Smiths og Langes Stiløvelser for sjette Skoleaar (IV Hæfte) kan benyttes.

3die Klasse (7 Timer). Fortsat Øvelse i Oplæsning med stigende Fordringer i Retning af Færdighed, rigtig Betoning og Gengivelse af det læste. Enkelte større Stykker eller hele Værker af fremragende danske Digttere læses op af Eleverne eller Læreren, og nogle Digte læres udenad f. Eks. »Paaskeklokken kimed mildt«, »Det var en Sommormorgen«, »Helt tungt han efter sig Foden drog«, »Velkommen Lærkelik«, »Flyv Fugl«, »Dejlige Øresund«, »Høje Nord«. Nogen Skriftlæsning.

3—4 Timer om Ugen anvendes til Sproglære og skriftlige Øvelser: Diktater, Gengivelser, Breve og friere Udarbejdelser, hvortil Stoffet hentes fra Undervisningen eller fra Forhold, som maa forudsættes at være Eleverne bekendt fra det daglige Liv. Som oftest maa Læreren forud give nogen Vejledning, og Eleverne øves i at lægge og følge en

Disposition. Smiths og Langes Stiløvelse for 7de Skoleaar (V Hæfte) kan benyttes.

4de Klasse (7 Timer). Ved Læseøvelserne bruges foruden Læsebogen enkelte dertil egnede Værker af vore bekendteste Digtere. Læreren læser ogsaa lejlighedsvis noget af disse højt for Klassen, og Eleverne læser uden for Skoletiden efter Lærerens Anvisning saadanne Digterværker, som de kan forstaa og have Udbytte af, f. Eks. nogle Sagaer, Komedier af Holberg, Tragedier af Oehlenschläger, Romaner af Ingemann, Hauch og H. C. Andersen, Andersens Eventyr, Skuespil af Heiberg, Hertz og Hostrup, »Hjortens Flugt«, »En dansk Students Eventyr« og enkelte Bøger af nyere danske og norske Forfattere. Nogle Digte læres udenad, f. Eks. »Smeden og Bageren«, »En Bondesøn, som hedde Hans«, »Saa huldt til den hellige Bøgeskov«, »Rosen blusser alt«, »St. Laurentius«, »Fred hviler«, »Lysets Engel gaar«, »Solen sank«, »Om Danemarks Kvide«, »Tilbage lød Trompetens Skrald«, »Hvor Skoven dog«. — Til denne Litteraturlæsning knyttes en Gennemgang af de vigtigste Afsnit af dansk Litteraturhistorie.

3 Timer om Ugen anvendes til skriftlige Øvelser med den Grammatikundervisning, som disse giver Anledning til. Der skrives forberedte Diktater, Genfortællinger, Breve og friere Udarbejdelser i Reglen med forudgaaende Gennemgang som i den foregaaende Klasse og med Øvelser i at lægge Dispositioner.

Skrivning.

Maalet for Undervisningen er en ordentlig, tydelig og pæn Haandskrift. Eleverne vænnes under Skriveøvelserne til at indtage en sund og hensigtsmæssig Stilling og at holde rigtigt paa Penneskafte. — Brugen af Taktskrivning anbefales.

Intendant Jørgensens eller Olsens og Christoffersens Skrivehæfter kan benyttes.

1ste Klasse (4 Timer). Hver Time indledes med Taktskrivningsøvelser i særlige Hæfter, indtil Eleverne formaar at skrive alle Bogstaver i Takt. Men sidste Halvdel af Timen anvendes til Øvelser i det egentlige Skrivehæfte. Enkelte Bogstavformer gennemgaaes lejlighedsvis paa den store Tavle for hele Klassen.

2den Klasse (4 Timer). Skriveøvelserne fortsættes med stigende Fordringer i Henseende til hurtigere Skrift i friere, men regelmæssige Former.

Af og til skrives smaa Breve, Ansøgninger o. lign. efter

Diktat, for at Børnene kan vænnes til at skrive med større Hurtighed.

3die Klasse (2 Timer). Skriveøvelserne fortsættes. Der skrives Breve, Regninger og Kvitteringer, og Eleverne vejledes til Udfyldning af trykte Blanketter, i at skrive uden paa Konvolutter o. lign.

4de Klasse (1 Time). Ved Hjælp af Forskrifter og i Tilslutning til Undervisningen i Dansk øves saadanne skriftlige Arbejder, som hyppigst forekommer i det daglige Liv, f. Eks. smaa Takke- eller Lykønskningsskrivelser, Ansøgninger, Besvarelser af Spørgsmaal, Billetter efter Avertissementer el. lign.

Skrivekarakteren bestemmes i denne Klasse ogsaa af Skriften i Stilebogen (en Gennemsnitskarakter af de to Karakterer).

Tysk og Engelsk.

Undervisningens Formaal er at udvikle Elevernes Sprogsans og lære dem at udtale, forstaa og udtrykke sig paa de paagældende Sprog. Oplæsningen maa derfor spille en vigtig Rolle i Undervisningen; men Læreren maa ogsaa sikre sig Elevernes fulde Forstaaelse af den læste Tekst, saavel i dens Helhed som i Enkelthederne. Gennem gradvis fremskridende Øvelser i at oversætte fra Dansk eller gennem Spørgsmaal og Svar vænnes Eleverne til at udtrykke sig paa det fremmede Sprog med Benyttelse af det mest gængse Ordforraad. Grammatikundervisningen drives i Sammenhæng med den øvrige Undervisning, og der medtages kun, hvad der er nødvendigt af Hensyn til Forstaaelse og Oversættelse.

Tysk.

1ste Kl. (2 Tim.). Efter Sarauvs eller Reinches Begynderbog læses ca. 60 Sider. Af Grammatik læres Artiklernes Bøjning, Hjælpeverbernes og de svage Verbers Bøjning og lidt om Substantiverne og de personlige Pronominer.

2den Kl. (3 Timer). Første Halvdel af Helga Larsens Elementarbog med tilhørende Grammatik gennemgaaes. Lidt mundtlig Stiløvelse.

3die Kl. (3 Timer). Sidste Halvdel af Helga Larsens Elementarbog med tilhørende Grammatik, og Nissens tyske Læsebog, Side 1—19.

4de Kl. (3 Timer). Nissens Læsebog Side 20—128. Lidt kursorisk Læsning efter Hauffs Märchen. Hovedpunkterne af Grammatikken repeteres.

Engelsk.

- 3die Kl.* (2 Timer). Kirstine Thaning: Engelsk Elementar bog 1ste Halvdel.
4de Kl. (2 Timer). Kirstine Thaning: Engelsk Elementar bog 2den Halvdel.

Historie.

Undervisningens Maal er at give Eleverne noget Kendskab til og Interesse for de Folkeslag og enkelte historiske Personer, som har haft mest Indflydelse paa de nuværende europæiske Staters og særlig paa vort eget Folks Udvikling og Kultur, for saaledes at fremme Elevernes Forstaaelse af de nuværende Samfundstilstande og vække deres Kærlighed til Fædrelandet. Det historiske Stof oplyses i saa stor Udstrækning som muligt ved Forevisning af Billeder og Landkort og ved Fortælling af oplysende Smaatræk, og under Gennemgangen af Fædrelandshistorien kan der lejlighedsvis læses Stykker af bekendte Digtværker eller synges Sange, som staar i nært Forhold til det foreliggende Pensum.

1ste Kl. (3 Timer). Efter en mindre Lærebog læres Hovedpunkterne af Oldtidens og Middelalderens Verdenshistorie samt Danmarks Historie til Reformationen.

2den Kl. (3 Timer). Den nyere Tid til den franske Revolution efter en større Lærebog.

(Ludvig Schmidts Lærebog i Historie for Mellemskolen kan benyttes).

3die Kl. (2 Timer). Den nyeste Tid efter samme Lærebog suppleret med en kort Oversigt over de sidste Aars Begivenheder.

4de Kl. (2 Timer). Hovedpunkter af Danmarks indre Historie og Samfundslære.

Geografi.

Undervisningens Formaal er ikke blot at faa Eleverne til at erhverve sig et passende Kendskab til de geografiske Forhold i Jordens forskellige Egne og især i deres Fædreland, men under dette Arbejde at vænne dem til at gøre Iagttagelser og drage Slutninger, saaledes at de naar til en virkelig Forstaaelse af Aarsagssammenhængen mellem de forskellige Landes Naturforhold og Menneskenes Livsvilkaar. I alle Klasser gøres derfor Undervisningen saa anskuelig som mulig ved Benyttelse af Billeder, Kort, Globus, Jord- og

Stenprøver o. lign. Det anbefales nu og da at lade Eleverne tegne Kort.

1ste Klasse (3 Timer). Gennem Ekskursioner og Fremvisning af Billeder og Grundplaner lærer Eleverne Bygningen, Gaardspladsen, de nærmeste Gader og dernæst Københavns Hovedgader, Torve og mærkeligste Bygninger at kende. Med Hovedstaden som Udgangspunkt gennemgaaes den nærmeste Omegn, særlig hele Nordsjælland, temmelig indgaaende, og Eleverne tegner Kort med Gader, Landeveje, Jernbaner, Søer, Byer o. s. v. Dernæst gennemgaaes efter Lærebogen hele Danmarks Geografi med Bilande, Sønderjylland, Norge, Sverrig og alle Europas Lande, samt det sydøstlige Asien og Ægypten.

2den Klasse (2 Timer). Ved Hjælp af Globus og Tegninger forklares Jordens Form og Bevægelse, Dag og Nat, Aarstider og Zoner, Bredde og Længde. De fremmede Verdensdele gennemgaaes og læres.

3die Klasse (2 Timer). Danmark læres udførligt, særlig med Hensyn til Jordbundsforhold, Erhvervsforhold og Samfærdselsforbindelser inden for Landets Grænser og med Udlandet. Dernæst repeteres Europas Geografi og enkelte Lande i de fremmede Verdensdele, f. Eks. De nordamerikanske Fristater.

4de Klasse (2 Timer). De vigtigste Træk af den almindelige Geografi efter Thyges Lærebog. Danmarks Geografi repeteres og om muligt nogle af de nærmeste Nabolande.

Naturhistorie.

Undervisningen skal vække Elevernes Interesse for de levende Væsener, deres forskellige Bygning og Levevis. Ved Anskuelsesstof hentet fra Dyr- og Planteverdenen skal Eleverne lære at iagttage nøjagtigt og beskrive det iagttagne i god Orden og med Fremhævelse af det væsentlige; de skal lære de forskellige Organer og deres Betydning at kende, og ved at anstille Sammenligninger skal de lære at se Slægtskabsforholdet mellem de forskellige Individier og Arter. Ogsaa den Nytte, som Mennesket har af Dyr og Planter, bør paavises, og Eleverne skal særlig grundig lære det menneskelige Legeme at kende, og have Underretning om, hvad der har praktisk Betydning for Legemets Udvikling og Sundhedens Bevarelse. Undervisningen i Botanik bør henlægges til de Aarstider, hvor man kan indsamle levende Materiale.

1ste Klasse (2 Timer). *Botanik.* Plantens Bestanddele, de forskellige Former for Rødder, Stængler, Blade, Blomster og Frugter, og Navnene paa nogle af vore aller almindeligste Blomster, Urter og Træer. Der benyttes ingen Bog,

men meget levende Materiale (Spirende Ærter, Bønner og lignende i Kasser, indsamlede Grene o. s. v.).

Zoologi. Menneskets Legeme, Pattedyr og Fugle. Gormsens eller Feddersens Lærebog kan benyttes.

2den Klasse (2 Timer). *Botanik.* Med en Lærebog som Støtte gennemgaaes en Række typiske Repræsentanter for de vigtigste Blomsterfamilier f. Eks. Vintergæk, Tulipan, Pinselilie, Smørblomst, Anemone, Jordbær, Rose, Ærteblomst, Guldregn, Døvnælde, og nogle Kurveblomster, Skærmpflanter, Kløver, Hasselbusk, Pil, Elletræ. I Tilknytning lærer Børnene de forskellige Blomsterstande, Bladstillinger o. lign.

Zoologi. De koldblodige Hvirveldyr, Leddyr og Bløddyr.

3die Klasse (2 Timer). *Botanik.* Eleverne lærer at forstaa saadanne Forhold som Frugt- og Frøspredning, Spiring, Formering ved Løg og Knolde, Insekt- og Vindbestøvning og Plantens Ernæring. De vigtigste Skovtræer (Bøg, Eg, Gran) Kulturplanter, Bregner, Svampe, Gærsvampe, Bakterier (Herunder omtales Alkoholen og dens skadelige Virkninger).

Zoologi: Hvirveldyrene. (Besøg i zoologisk Have og paa zoologisk Museum).

4de Klasse (2 Timer). Udvalgte Afsnit af Botaniken og Zoologien gennemgaaes, og Eleverne lærer at bestemme Planter efter en Flora. Det menneskelige Legeme gennemgaaes omhyggeligt, Benbygning, Nervesystem, Ernæring og Stofskifte. Vore vigtigste Fødemidler, Alkohol og andre skadelige Stoffer, Hovedpunkter af den almindelige Sundhedslære, smitsomme Sygdomme og deres Forebyggelse, Renlighed, Tændernes Pleje, Desinfektion, den første Hjælp i Ulykkestilfælde o. lign.

Naturlære.

Undervisningen skal meddele Eleverne et paa simple Forsøg grundet Kendskab til en Række af Naturens almindelige Fænomener og lære dem at finde Aarsagssammenhængen i de iagttagne Processer. Det anbefales at lade Eleverne tegne lette skematiske Gengivelser af Maskiner og fysiske Apparater paa Papir og Tavle.

3die Klasse (2 Timer). Den atmosfæriske Luft (Barometer, Hævert, Pumpe, Luftpumpe, Luftballon). Varmen og dens Maaling (Termometer, Smeltning, Fordampning), Dampmaskinen. Forskellige Varmekilder og Varmens Forplantning. Magnetisme. Gnidningselektricitet (det elektriske Pendul, Elektroskop, Elektricermaskinen, Leydnerflaske og Lynafleder). Berøringselektricitet (Galvaniske Elementer).

Strømmens magnetiske og kemiske Virkninger, Varme- og Lysvirkninger, Elektrisk Dynamo og Motor.

4de Klasse (2 Timer). Tyngdekraft, Inertiens Lov, Vægtstænger, Trisser, Spil, Skruer, Tandhjul. Himmellegerne og deres Bevægelse, Flod og Ebbe, Formørkelser m. m. Lidt om Lydens Opstaaen og Forplantning, — Telefonen. — Lidt om Lys, dets Forplantning og Brydning, Linser, Øjets Bygning, Brilller. Repetition af nogle Hovedpunkter i det foregaaende Aars Pensum.

Regning.

Maalet for Undervisningen er at give Eleverne en klar Forstaaelse af Talstørrelser og de Forhold, hvorunder disse i det daglige Liv kommer til Anvendelse, og at skaffe dem den størst mulige Regnefærdighed. Hovedregning anvendes stadig Side om Side med Tavlerregning, og ethvert nyt Afsnit i Regnebogen bør først indøves gennem Hovedregning. Hvor det er nødvendigt, lader man nu og da en Elev regne for paa den store Tavle, men Eleverne maa ogsaa regne en Del paa egen Haand.

1ste Klasse (5 Timer). De fire Regningsarter med ubenævnte og ensbenævnte Tal indøves. Den lille Tabel gives for som Lektie, og nogle Minutter af hver Regnetime anvendes stadig til Indøvelse af Tabellen. Eleverne maa lære at regne med 2-cifret Divisor og 3-cifret Multiplikator. Af Benævnelser bruges mest Kroner og Øre, Kilometer og Meter, Hektoliter og Liter, Kilogram og Gram. Størrelserne behandles altid i den lavest givne Benævnelse; men Resultatet omsættes til de forskellige højere Benævnelser. Børnene maa dog ogsaa lære at behandle de ikke metriske Størrelser i de 4 Regningsarter, f. Eks. Døgn, Timer, Minutter og Sekunder, Snese, Dusin og Stykker.

Brøkbegrebet anskueliggøres og benyttes i Regning, og Børnene maa efterhaanden lære at finde visse Brøkdele af en given Størrelse, f. Eks. $\frac{4}{5}$ af 20 Meter. I saadanne Opgaver bør Nævneren dog ikke overstige 10.

Som Forøvelse til Forholdsregning indøves Opgaver af følgende Form: 8 kgr koster 10 Kr. 48 Øre, hvad koster 1 kgr? — 5 kgr? — og til alle disse Regninger anvendes smaa og bekvemme Tal.

J. V. Petersens og Røttings Regnebog Hæfte III og IV Meterudgave benyttes.

2den Klasse (5 Timer). Regning med almindelige Brøker og Decimalbrøker, Forholdsregning med hele Tal. Decimalregning anvendes paa de metriske Størrelser. J. V. Petersen og Røttings eller Wilsters Regnebog Hæfte V og VI benyttes.

3die Klasse (4 Timer). De fire Regningsarter med al-

mindelige Brøker og Decimalbrøker, Forholdsregning med Decimalbrøk og Procentregning. Lidt om fremmed Mønt og noget Arealberegning (4 Timer).

J. V. Petersen og Røttings eller Wilsters Regnebog Hæfte VI og VII benyttes.

4de Klasse (4 Timer). Procentregning, Rente og Renters Rente, Forholdsregning med lette sammensatte Forhold. Delingsregning. Arealberegning og Volumenberegning. Kvadratrodsuddragning.

J. V. Petersen og Røttings eller Wilsters Regnebog Hæfte VII og VIII benyttes.

Aritmetik.

3die Klasse (2 Timer). I Tilknytning til den forudgaaende Regneundervisning gennemgaaes Læren om de fire Regningsarter med hele Tal og Brøker, herunder Decimalbrøker, positive og negative Størrelser, Potensopløftning, et Tals Opløsning i Primfaktorer, og Ligninger med een ukendt. Opgaven regnes paa den store Tavle og i Tavlehæfter.

4de Klasse (2 Timer). Ligninger af første Grad med flere ubekendte, Proportioner (ligefrem og omvendt proportionale Størrelser) Delings- og Selskabsregning og Kvadratrodsuddragning. Opgaver regnes paa den store Tavle og i Tavlehæfter.

Geometri.

3die Klasse (1 Time). Den rette Linies og Planens Grundegenskaber, rette Liniers Lige- og Uligestorhed og Maaling (Centervinkler, Periferivinkler). Parallelle Linier. Trekanter (Kongruens, Lige- og Uligestorhed af Sider og Vinkler). — Opgaver regnes paa den store Tavle.

4de Klasse (2 Timer). Firkanter (Trapez, Parallelogram). Cirklen og dens Stilling til en ret Linie. Polygoner. Arealberegninger. Legemer og deres Rummaal. Eleverne tegner de forskellige Legemer og øves i at forfærdige nogle af dem i Papirarbejde.

Tegning.

1ste Klasse. Frihaandstegning efter Fortegning (2 Timer).

2den Klasse. Frihaandstegning efter Fortegning og Genstande. I geometrisk Tegning bliver der ved den store Tavle bibragt Eleverne Kendskab til rette Linier, Vinkler, parallelle Linier, Trekanter, Firkanter, Manglekanter og krumme Linier (2 Timer).

3die Klasse. Frihaandstegning efter Klodser og Gen-

stande. I geometrisk Tegning: Konstruktion af Trekanter, Firkanter samt ind- og omskrevne Mangekanter (2 Timer).

4de Klasse. Frihaandstegning efter Klodser, Brugsgenstande og Gibs samt Interiører fra Skolen. I geometrisk Tegning: Ovaler og Ellipser (2 Timer).

Sang.

Eleverne er ved Sangundervisningen delt i 2 Hold, saaledes at 1. og 2. Klasse undervises sammen, 3. og 4. Klasse sammen i 2 ugentlige Timer. — Der indstudies i Aarets Løb en Del af de Salmer, som læres i Religionstimerne og som synges ved Morgen- og Aftenandagten. Desuden læres enstemmigt eller flerstemmigt de fleste af de Fædrelands-sange, som læres i Dansktimerne, foruden en Del Sange efter Sanglærerens eget Valg.

I de to øverste Klasser anvendes en begrænset Tid til Nodelæsnings- og Taktøvelser.

Musik.

Musikundervisning gives kun til ialt 20 Elever, som saa ikke deltager i Sløjdundervisningen. Der undervises i Violin, Violoncel og Kontrabas i ialt 4 Timer ugentlig. Udgiften til Musikundervisningen afholdes hovedsagelig af Overskudet fra den aarlige Koncert i Forbindelse med et mindre Bidrag fra Eleverne selv.

Haandgøring og Træsløjd.

Hver af Klasserne møder 1 Time om Ugen paa Skrædder-værkstedet, hvor de under Skrædderindens Vejledning foretager Smaareparationer paa deres Tøj, syr Knapper og Strop-per i, laver Tøjsko o. l. Paa Sløjdværkstedet modtager de tre øverste Klasser hver 2 Timer ugentlig Undervisning i Træsløjd. Læreren er ikke bundet til noget bestemt System. Elevarbejderne fremlægges ved Eksamen. De Drengene, som faar Musikundervisning, deltager ikke i Sløjdunder-visningen.

Gymnastik.

Eleverne er, som ved Sengen, delt i 2 Hold, der hver modtager Undervisning 4 Timer om Ugen. I to af Vinter-maanederne anvendes Halvdelen af Timerne til Danse-undervisning. Om Foraaret og Efteraaret kan Timerne, naar Vejret tillader det, anvendes til Boldspil, og i Sommer-maanederne faar Eleverne i Stedet for Gymnastik Under-visning i Svømning 3 Gange om Ugen paa en af de nær-mest liggende Badeanstalter.

Oversigt over Undervisningstimernes Fordeling.

	1. Kl.	2. Kl.	3. Kl.	4. Kl.
Religion	3	3	2	2
Dansk	7	7	7	7
Skrivning	4	4	2	1
Tysk	2	3	3	3
Engelsk	»	»	2	2
Historie	3	3	2	2
Geografi	3	2	2	2
Naturhistorie	2	2	2	2
Naturlære	»	»	2	2
Regning	5	5	4	4
Geometri	»	»	1	2
Aritmetik	»	»	2	2
Tegning	2	2	2	2
Sang	2	2	2	2
Haandgerning	1	1	1	1
Sløjd	»	2	2	2
Musik	»	»	»	»
Gymnastik	4	4	4	4
Ialt...	38	40	42	42

Aarsprøven.

Den **skriftlige Prøve** afholdes *Mandag den 27. Marts*, Kl. 8—11 i Regning og Kl. 2—5 i Stil.

Den **mundtlige Prøve** afholdes i følgende Fag til følgende Tider:

Fredag den 7. April.

1. Klasse, Værelse Nr. 1.

	Eksaminator.	Censor.
8—9 Engelsk	} Hr. Overl. <i>Marion</i> .	} Hr. Pastor <i>Sunde</i> .
9—10 Naturlære		
10—11 Dansk		
12—1 ¹⁰ Regning	} Hr. Cand. theol.	} Hr. Kommune­lærer
1 ²⁰ —2 ³⁰ Aritmetik		

2. Klasse, Værelse Nr. 2.

	Eksaminator.	Censor.
8—9 ²⁵ Regning	} Hr. Cand. theol.	} Hr. Skoleinspektør
9 ³⁵ —11 Naturhist.		

12 — 1¹⁰ Tysk *Forstanderen.* } Hr. Cand. theol. &
 1²⁰ — 2³⁰ Geometri Hr. Overl. *Marton.* } mag. *Fr. Rose.*

3. Klasse, Værelse Nr. 3.

8 — 9²⁵ Tysk *Forstanderen.* Hr. Cand. *Fr. Rose.*
 9³⁵ — 11 Regning Hr. *Hauch Carlsen.* Hr. *G. Jacobsen.*

12 — 1¹⁰ Dansk } Forhy. Lærerinde
 1²⁰ — 2³⁰ Historie } Hr. *Hauch Carlsen.* Fru *Sihm.*

4. Klasse, Værelse Nr. 4.

9 — 9²⁵ Regning Hr. *Hauch Carlsen* Hr. *G. Jacobsen.*
 8³⁵ — 11 Historie *Forstanderen* Hr. Cand. *Fr. Rose.*

12 — 1¹⁰ Geografi Hr. Ovl. *Marton.* Hr. Skoleinsp. *Chr. Jensen.*

Lørdag den 8. April.

1. Klasse, Værelse Nr. 1.

8 — 9 Geometri Hr. Overl. *Marton.* } Hr. Cand. theol.
 9 — 10 Tysk } *Forstanderen.* } *J. Hjørlund.*
 10 — 11 Historie }

2. Klasse, Værelse Nr. 2.

8 — 9²⁵ Historie Hr. Cand. *K. L. Larsen.* } Kommunel. inde
 9³⁵ — 11 Geografi Hr. *Hauch Carlsen* } Frk. *E. Harder.*

3die Klasse, Værelse Nr. 3.

8 — 9²⁵ Geografi Hr. *Hauch Carlsen.* Hr. Skoleinsp.
 9³⁵ — 11 Naturhist. Hr. cand. *K. L. Larsen.* *Chr. Jensen.*

4de Klasse, Værelse Nr. 4.

9¹⁰ — 10³⁰ Dansk. Hr. Overlærer *Marton.* Fru *Sihm.*

Hele Skolen.

12 — 1³⁰ Sang og Musik } Hr. Sanglærer *H. J. Larsen*
 } og Hr. *Axel Hildingsen*
 2 — 3 Gymnastik Hr. Gymnastikl. *E. Andersen.*

Ved den afsluttende Prøve

synges og spilles.

Hele Skolen:

(trestemmigt).

I. P. E. Hartman: Drag ud hver Kristensjæl paa Jord.

3die og 4de Klasse:

(tostemmigt).

C. E. F. Weyse: Danevang med grønne Bred.

H. R. Bishop: Om Glæder end betegned.

Svensk Folkemelodi: Jeg er saa glad.

1. og 2. Klasse:

(trestemmigt).

O. Westermærk: Nu vaagner Holger Danske.

Fr. Kuhlau: Nu lider Dagen saa jævnt.

H. Rung: Og det var en Skærsommerdag.

For Strygere og Klaver:

Rouget de l'Isle: Fransk Nationalsang.

Fini Henriques: Dukkens Vuggevis.

Otto Malling: Til Danmark.

Sixtus Miskow: Andante religioso.

Hele Skolen:

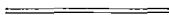
Stuntz: Som et Skjold mod Østens Magt.

P. Heise: »Jeg fryser«, siger den Lærke graa.

Norsk Folkevis: Kari Knutsdatter.

Gammel Menuet: Maanen gaar saa langsom.

Romberg: Hør os Fader.

Det kongelige Opfostringshuses

Regnskab

for

Aaret 1915.

Indtægt.	Kr.
Kontant Beholdning fra 1914:	
Stiftelsen selv.....	1.673.12
De særskilte Legater	95.38
	1.768.50
Renter af Formuen:	
Stiftelsen selv.....	14.748.00
De særskilte Legater.....	293.73
	15.041.73
Klasselotteriafgift	12.000.00
Godtgørelse for bortfaldne Kollektpenge, samt for Ophævelse af Tavleombæringen i Kirkerne .	2.900.00
Tilskud fra S. A. Eibeschütz's Reservelegat...	500.00
» det Raben Levetzsauske Fond	400.00
» Magistratens Blegdamsskoles Legat	475.00
» Grosserer Wilhelm Sæss' Legat...	400.00
» Kancelliraad O. Thorups Legat ..	800.00
» E. M. Møllers og A. C. Nielsens Legat	136.00
» Alfred Hansens Legat	250.00
» Købmand R. M. Lunds og Hustrus Legat	200.00
» Georg og Johanne Harders Legat.	500.00
Konsumptionsgodtgørelse	139.35
Indbetalt af ny optagne Elever som Bidrag til deres Ekvipering	575.00
For 3 Elevers Ophold i Opfostringshuset i Aaret 1915	1.125.00
Lejeindtægt	700.00
Tilskud fra »Børnehjælpsdagen« til Opfostrings- husets Feriekoloni	200.00
	36.342.08
Af de paa Finansloven til Understøttelse af forskellige Børne- hjem bevilegede Midler har Ministeriet for Kirke- og Under- visningsvæsenet for indeværende Finansaar tilstaaet Op- fostringshuset et Beløb af	4.960.00
Fra efternævnte til Opfostringshuset knyttede Legater og Kapitaler, den derværende kontante Beholdning ultimo 1915:	
Raadmand, Oberst Abrahamsens Legat, stort 1.000	35.00
Partikulier I. A. Bentzens Legat, stort 5.000 ...	175.00
»Gave fra tidl. Elever og fra Andre« indsamlet ved Forstanderen, stort 7.700	308.00
Grosserer B. Goldschmidts og Hustrus Legat, stort 10.000	350.00
Etatsraad A. N. Hansens Legat, stort 20.000 ...	460.00
Grosserer Johan Serdin Hansens Legat, stort 10.000	994.47
Professor Ludvig Knudsens og Hustrus Legat, stort 1.000.....	40.00
H. I. Lindahls Legat, stort 2.000	100.00
Opfostringshusets Jubilæumslegat, stiftet af fhv. Elever, stort 6.300	252.00
Jomfru Dorthea Cecilie Schouboes Legat, stort 800.....	28.00
Legatet af 9. September 1903, stort 10.000	350.00
Tømremester Villh. Thorups og Hustrus Legat, stort 10.000.....	400.00
	3.492.47
Overføres...	46,563,05

Udgift.		Kr.
Udbetalt Forstanderen til Bestridelse af Udgifter ved Stiftelsen		44.726.88
Udgifterne fordeler sig saaledes:	Budget	Regnskab
Lønninger.....	10.749.20	10.863.72
Pension og Understøttelser.....	4.146.36	1.857.12
Forplejningsudgifter.....	11.400.00	13.256.98
Beklædningsudgifter.....	4.385.00	5.041.24
Skolesager.....	800.00	913.47
Konfirmationsudgifter.....	1.910.00	1.858.74
Medicinaludgifter.....	200.00	278.52
Brændselsudgifter.....	1.960.00	3.904.53
Belysningsudgifter.....		
Kontor-, Repræsentations- og andre	1.010.00	770.34
Udgifter for Forstanderen.....	420.00	484.91
Bygningsudgifter.....	1.000.00	1.747.83
Inventariendgifter.....	1.000.00	1.243.48
Rengøring.....	480.00	512.81
Vask.....	425.00	386.41
Skatter.....	1.000.00	869.38
Assurancepræmie.....	150.00	152.18
Blandede Udgifter.....	415.00	585.22
	41.450.56	44.726.88
Udbetalt Renter af særskilte Legater, knyttede til Stiftelsen.		270.67
Indsat i Sparekassen for Md. Quist's Legat.....		19.06
Udbetalt Renter af Handskefabrikant W. T. Danielsens og		
Hustrus Legat.....		140.00
Udbetalt Renter af Forstander, Professor Otto Jensens Legat		40.00
Udbetalt Renter af fhv. Opfostringshuselev Thomas Thomas-		
sens Legat.....		40.00
Udbetalt Renter af Frøknerne Laura, Louise og Camilla		
Zahlmanns Legat.....		120.00
Kontant Beholdning ultimo 1915:		
Stiftelsen selv.....	1.447.06	
De særskilte Legater.....	99.38	
		1.546.44
	Overføres...	46.903.05

	Kr.
Overført...	46.563.05
Renter af Handskefabrikant W. T. Danielsens og Hustrus Legat, stort 4.000.....	140.00
Forstander, Professor Otto Jensens Legat, stiftet af Opfost- ringshusforeningen, stort 1.000	40.00
Flv. Opfostringshuselev, Disponent Thomas Thomassens Legat til Minde om d. 1. Novbr. 1914, stort 1.000	40.00
Frøknerne Laura, Louise og Camilla Zahlmanns Legat, stort 3.000	120.00
	46.903.05

Aktivbeholdning den 1. Januar 1915.

Stiftelsen selv:	
Ejendommen 190.000 Kr., Obligationer 355,700 Kr.	545.700.00
Særskilte Legater, knyttede til Stiftelsen.....	8.273.50

Overført...	Kr. 46.903.05
	46.903.05

Aktivbeholdning ultimo 1915.

Stiftelsen selv: 545.700 Kr.		
De 545.700 Kr. bestaar af:		
Ejendommen paa Kalkbrænderivej		190.000.00
Panteobligationer 4 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{6}$	156.500.00	
— 4 $\frac{1}{4}$ $\frac{0}{6}$	15.000.00	
— 4 $\frac{0}{0}$	28.000.00	
Kreditforenings Obligationer 4 $\frac{0}{0}$	96.200.00	
— — 3 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$	60.000.00	
		355.700.00
		545.700.00
Særskilte Legater til Stiftelsen		8.292.56